

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320201580
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2320201580.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti E.: S., nar. XX.XX.XXXX, S., nar. XX.XX.XXXX a S., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti rodičov: matky O. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX/XX, S., zast: Mgr. Peter Magdálík, advokát so sídlom Vajanského 1520, Galanta a otca P. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXX/X, S., o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 14. decembra 2020, č.k. 19P/65/2020-233, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na ich náhradu.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 63 ods. 1 a 3, § 75, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine a § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), vecne tým, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný. Navrhovateľ v konaní preukázal uznesením Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn.: 3T/74/2019, že bol vo väzbe od 28.08.2019 do 14.11.2019 a bol odsúdený za trestný čin nebezpečného vyhrážania sa. Uviedol súdu, že do nástupu do väzby, t.j. do 28.08.2019, mal príjem ako živnostník, avšak prišiel o svojho hlavného a jediného zákazníka, a to DQS Automotive, s.r.o., ktorému mesačne fakturoval cca 3.000 eur v hrubom, ako dôvodom, pre ktorý predmetná spoločnosť s ním ukončila spoluprácu, bol nezáujem o spoluprácu s trestancom. Dňa 22.11.2019 uzavrel manželstvo, manželka, ktorá je práceneschopná od januára 2020 kvôli operácii krčnej chrbtice, má dve študujúce deti z predchádzajúceho manželstva, je zamestnaná v spoločnosti B. W., s.r.o. Navrhovateľ po prepustení z výkonu väzby bol dobrovoľne nezamestnaný, neplatil si zdravotné poistenie, z ktorého dôvodu mu vznikol nedoplatok. Priebežne sa aktívne snažil hľadať si prácu, avšak nikto ho nechcel zamestnať kvôli odsúdeniu. Je nemajetný, s deťmi má veľmi dobrý vzťah, stýka sa s nimi každý druhý týždeň. S platením výživného mu výrazne pomáhajú rodičia.

3. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázané, že matka žije spolu s deťmi v 3-izbovom byte, ktorý je v jej výlučnom vlastníctve, od 10.08.2011 do 20.09.2018 bola na materskej a rodičovskej dovolenke. V septembri 2018 mala čistý príjem zo zamestnania v sume 2.203,08 eur, od 25.9.2018 do 30.3.2019 poberala dávku v nezamestnanosti v sume 946,20 eur mesačne a poberala tiež rodinné prídavky na tri maloleté deti, aktuálne v sume 74,85 eur. Je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 25.09.2018, posledný príjem mala za mesiace december 2019 a január 2020 v sume po 144,18 eur. Jej výdavky na bývanie vrátane telefónu predstavujú celkovo 336,47 eur, na jednu osobu 84,12 eur, pomáhajú jej rodičia. Mal. S. navštevuje 3. ročník základnej školy, aktuálna suma jeho pravidelných výdavkov je 371,43 eur. Mal. S. a mal. S. v školskom roku 2019/20 navštevovali materskú školu a

od 01.09.2020 navštevujú 1. ročník základnej školy. Mesačné celkové výdavky na mal. S. sú 378,09 eur a na mal. S. 328,09 eur. Otec si nesplnil napriek opakovaným výzvam súdu povinnosť preukázať príjmy z podnikania. Nepreukázal súdu osobné výdavky, okrem tvrdenej sumy 120 eur týždenne a neskôr s poukazom na „nájomné“ za byt od zamestnávateľa v sume 200 eur mesačne. Predkladal súdu zmätočné informácie a podklady. Preto súd vychádzal len zo skutočností vyplývajúcich z listinných dôkazov. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec bol vo výkone väzby od 28.08.2019 do 14.11.2019. Podľa oznámenia spoločnosti DQS Automotive, s.r.o. k ukončeniu projektu, na ktorý sa otec odvoláva, došlo k 01.11.2019. Od uvedeného času bol dobrovoľne nezamestnaný a začal pracovať až v máji 2020. Od 27.08.2020 pracuje pre spoločnosť C. A. s.r.o. s pravidelným príjmom 1.000 eur mesačne v hrubom s nárokom na osobitnú odmenu v prípade sprostredkovaných obchodov. Otec, ktorý bol v čase podania návrhu, ako aj v čase vyhlásenia rozsudku živnostníkom, si dňa 27.07.2020 rozšíril živnosť o reklamné a marketingové služby, prieskum trhu a verejnej mienky. Napriek opakovaným výzvam súdu na preukázanie príjmov z podnikania, si nesplnil túto povinnosť, nepredložil daňové priznanie a listinné dôkazy preukazujúce jeho príjmy z podnikania za posledných 12 mesiacov. Súdu tvrdil, že všetky tieto dokumenty má manželka a nevie sa k nim dostať. Súd prvej inštancie však mal za to, že uvedená argumentácia neobstojí, keďže dôkazná povinnosť sa týka jeho činnosti, nie činnosti jeho manželky a tieto informácie a listiny si musí vedieť zaobstaráť v rámci plnenia povinností voči štátu. Otec súdu nepredložil ani len dôkaz preukazujúci snahu získať dôkazy požadované súdom. Vzhľadom k uvedenému, keď otec neumožnil súdu zistiť aj ďalšie skutočnosti potrebné na rozhodnutie, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima, teda do 30.06.2020 v sume 4.204 eur a od 01.07.2020 v sume 4.296,60 eur, pretože v prípade splnenia podmienok v § 63 ods. 1 Zákona o rodine súd nemá možnosť, ale povinnosť vychádzať z tejto zákonnej domnienky. Za týchto okolností súdom určená výška výživného spolu 600 eur je primeraná a súd návrh na zníženie výživného zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý zároveň ospravedlnil jeho neúčast' na súdnom pojednávaní s odôvodnením, že mu bola obmedzená osobná sloboda dňa 24.11.2020, ktorá stále trvá, a nevedel sa dostaviť dňa 14.12.2020 na pojednávanie. Následky jeho väzobného stíhania spôsobili rozviazanie pracovného pomeru s jeho doterajším zamestnávateľom, taktiež prišiel aj o možnosť užívania firemného bytu na G. ul. v Z. a z uvedených dôvodov ostal bez akéhokoľvek príjmu, takže mu nie je možné súdom určenú sumu platiť.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadrila matka, ktorá považovala napadnutý rozsudok za správny a zákonný. Poukázala na to, že medzi obmedzením osobnej slobody otca dňa 24.11.2020 a pojednávaním dňa 14.12.2020, uplynulo 20 dní, počas ktorých otec neoznámil súdu tieto nové skutočnosti, t.j. že je umiestnený v konkrétnom ústave na výkon väzby, a že sa nezdržiava na adrese na doručovanie, ktorú súdu oznámil. Zároveň otec ani nijako neospravedlnil vopred alebo dodatočne svoju neúčast' na predmetnom pojednávaní, ale toto ospravedlnenie súdu adresuje až v podanom odvolaní a správne preto súd dňa 14.12.2020 pojednával v jeho neprítomnosti. Na pojednávaní dňa 14.09.2020 otec oznámil súdu, že sa nezdržiava na doručovacej adrese W. XXX/X, S. (kde má nahlásený trvalý pobyt), ale býva na adrese G. XX, I. a v súlade s uvedeným súd ďalšie písomnosti zasielal na túto doručovaciu adresu, z ktorej ho aj riadne predvolal na pojednávanie na deň 14.12.2020 za použitia fikcie doručenia. Pokiaľ ide o skúmanie možnosti otca platiť súdom určené výživné, otec si v konaní nesplnil jeho zákonné povinnosti napriek výzvam súdu a uložení poriadkovej pokuty a požadované doklady nepredložil dodnes. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

6. Otec v odvolacej replike uviedol, že na súde nikdy neoznámil zmenu svojej korešpondenčnej adresy, ako tvrdí matka. Na súde uviedol svoju doručovaciu adresu, ktorá je zároveň jeho trvalým pobytom, kde si riadne preberá korešpondenciu pravidelne každých 14 dní, nakoľko má súdom určené každý páry víkend starostlivosť o deti, s ktorými tam aj trávi tento čas. Preto otec nechápe dôvody doručovania úradnej korešpondencie na adrese G. XX v I., kde ani neuvádzal svoje prechodné bydlisko a kde nevlastní ani poštovú schránku na doručovanie akýchkoľvek písomností, preto súd nemal považovať zásielku za doručenú. Zásielku, ktorá bola odoslaná dňa 14.09.2020 na adresu G. XX, I., si otec nemal ako prevziať, nakoľko jeho nezmenenou adresou na preberanie korešpondencie je trvalo nezmenená adresa W. XXX/X, S.. Dňa 24.11.2020 mu bola obmedzená osobná sloboda a do toho dňa mu nebola riadne doručená zásielka z nepochopiteľných dôvodov. Nemal preto vedomosť o termíne pojednávania konaného dňa 14.12.2020 a preto sa nemohol ospravedlniť z neprítomnosti na tomto pojednávaní. Na základe obmedzenia jeho osobnej slobody mu nie je umožnené predložiť potrebné doklady na Okresný

súd Galanta. Ďalej uviedol, že na základe preventívnej väzby mu bol ukončený pracovný pomer s firmou C. A. s.r.o. a zároveň mu bolo ukončené aj užívanie firemného bytu. V januári 2021 mu bola doručená výzva na vysťahovanie všetkých osobných vecí z bytu. Z firemného bytu ho sťahovala matka s bratom, pričom zistili, že medzi jeho osobnými vecami boli aj pripravené podklady na súdne pojednávanie. Je síce pravda, že otec má aktívnu živnosť, ale z dôvodu pandémie za rok 2020 zarobil maximálne 1.000 eur, čo sa dá aj overiť. Napriek týmto skutočnostiam do toho času pravidelne každý mesiac platil možnú sumu, akú vedel poslať matke detí na účet a to aj počas jeho preventívnej väzby. Preto nesúhlasí s tvrdením matky, že zanedbáva v plnom rozsahu jeho vyživovaciu povinnosť k svojim deťom. Záverom uviedol, že po prepustení z väzby predloží súdu všetky potrebné doklady.

7. Matka v odvolacej duplike pripomenula, že otec bol na predloženie príslušných dokladov vyzvaný súdom minimálne štyrikrát a túto povinnosť si nesplnil dodnes. K žiadaným dokladom zo strany súdu uviedol na pojednávaní dňa 14.09.2020, že tieto má jeho manželka a on sa k nim nevie dostať. V súčasnosti uvádza, že v januári 2021 mu matka s bratom vypratávali byt a medzi vypratávanými vecami má aj súdom žiadané doklady, ktoré už mal pripravené na súdne pojednávanie. Ak už v januári 2021 mal mať podľa jeho slov pripravené uvedené doklady v byte, a zároveň dňa 24.11.2020 mu bola obmedzená sloboda, tak dotknuté doklady mal súdu zaslať už v novembri 2020, čo však neurobil. Uvedené vzbudzuje podozrenie, že tvrdenia otca ohľadom predmetných dokladov sú účelové. Matka tiež pripomína, že v predmetnej právnej veci je práve otec detí ten, kto podal návrh na zníženie výživného a kto mal byť v konaní aktívny a preukázať dôvody na zníženie výživného, čo neurobil.

8. Následne dňa 03.06.2021 bolo súdu doručené ďalšie podanie otca, označené ako „návrh na rozhodnutie súdu (petit) odvolanie proti rozsudku“. V ňom otec zopakoval, že súd mu znemožnil osobnú účasť na pojednávaní, súd mal dostatok času pred vytyčením pojednávania dňa 14.12.2020 zabezpečiť, aby sa otec mohol osobne zúčastniť na pojednávaní a priamo pred súdom sa vyjadriť k predmetnej veci. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚST 52/98 z 26.11.1999 a na článok 46 ods. 1 Ústavy SR, tiež na článok 50 ods. 3 Ústavy SR ako aj nálezy Ústavného súdu sp. zn. SR II. ÚST 8/96 a sp.zn. II. ÚST 266/2013-37. Keďže okresný súd nepreposlal predvolanie na pojednávanie otcovi, týmto svojim konaním súd zmaril jeho zákonné právo garantované Ústavou SR a porušil aj Civilný sporový poriadok. V ďalšom uviedol, že nakoľko sa nachádza t.č. v ÚVV a ÚVTOS Bratislava, súd by mal vydať príkaz na jeho predvedenie na pojednávanie, tiež mu vzniklo právo na obhajobu a má právo na uplatnenie všetkých práv pred súdom za prítomnosti ustanoveného advokáta. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu na opätovné prejednanie, v ktorom budú otcovi zaručené jeho ústavné práva a to tak, že bude umožnená jeho osobná účasť na pojednávaní za prítomnosti ustanoveného advokáta a tiež bude dodržaná lehota na prípravu na pojednávanie.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez toho, aby bol viazaný rozsahom či dôvodmi podaného odvolania keďže ide o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu (§ 65, 66, § 23 ods. 2 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné a napadnutý rozsudok je treba zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý v celosti zamietol návrh otca na zníženie výživného. Odvolací súd pripomína, že Civilný mimosporový poriadok v § 62 a nasl. zakotvuje osobitný režim pre odvolania v mimosporových konaniach, ktorý smeruje k zisteniu skutočného stavu veci ako podkladu meritórneho rozhodnutia. K týmto osobitostiam patrí nielen možnosť odôvodniť odvolanie aj nesprávnosťou alebo neúplnosťou zistenia skutočného stavu veci, či uvádzanie nových skutkových tvrdení a predkladanie nových dôkazných návrhov, ale aj možnosť modifikovať odvolacie dôvody až do rozhodnutia o odvolaní, pričom súd nie je viazaný ani odvolacími dôvodmi ani rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

11. Odvolateľ v tomto prípade odvolanie odôvodňoval predovšetkým tým, že súd mu nesprávnym postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nesprávny procesný postup videl v tom, že súd ho riadne nepredvolal na

pojednávanie konané dňa 14.12.2020, na ktorom súd za jeho neprítomnosti vyhlásil dokazovanie za skončené a vo veci rozhodol.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že otec má trvalý pobyt evidovaný na adrese S., W. XXX/X, ktorú adresu si aj uviedol v návrhu a súd mu na uvedenú adresu riadne doručoval všetky zásielky, vrátane predvolania na prvé pojednávanie, konané dňa 09.07.2020, na ktoré sa otec aj ustanovil, toto bolo odročené na 14.09.2020, ktorý termín brali prítomní na vedomie a aj sa na toto druhé pojednávanie dostavili. V uvedený deň súd konštatoval (ako vyplýva z obsahu zápisnice), že pred pojednávaním doručoval ostatným účastníkom písomné vyjadrenie matky, na čo zareagoval prítomný otec maloletého, ktorý uviedol, že toto podanie „neobdržal z dôvodu, že sa nezdržiava na doručovacej adrese, býva v I. na G. XX.“ Aj uvedené pojednávanie bolo odročené a to na 02.11.2020 za účelom doplnenia dokazovania, súd tiež uložil otcovi opakovanú povinnosť doručiť v určenej lehote konkrétne doklady na preukázanie jeho majetkových pomerov, zároveň súd vykonával aj sám potrebné dokazovania. Pojednávanie vytýčené na 02.11.2020 sa nekonalo z dôvodu, že sa nedostavili účastníci konania (navrhovateľ sa ospravedlnil z dôvodu, že pri nástupe do vlaku mu namerali zvýšenú teplotu a nevpustili ho do vlaku, ktorá skutočnosť bola oznámená ostatným účastníkom konania) a súd preto vytýčil ďalší termín pojednávania na 14.12.2020. Otec bol predvolávaný tentoraz z adresy, ktorú uviedol na predchádzajúcom pojednávaní a to G. XX, I., zásielka sa vrátila neprevzatá z dôvodu, že adresát je neznámy. Súd napriek tomu dňa 14.12.2020 pojednával a rozhodol bez otcovej prítomnosti, keď v zápisnici je konštatované, že otec neprevzal predvolanie na pojednávanie a neospravedlnil svoju neúčast na pojednávaní, ani opäť nesplnil výzvu súdu (na doloženie vyžiadaných dôkazov).

13. Podľa § 100 ods. 2 CSP, predvolanie na jednotlivé procesné úkony súdu sa uskutočňuje spravidla písomne, prípadne telefonicky alebo inými vhodnými prostriedkami. Ak bola osoba predvolaná inak ako písomne, vykoná sa o tom záznam v súdnom spise.

14. Podľa § 106 ods. 1 až 3 CSP, ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti

a) fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca,

b) právnickej osobe na adresu sídla zapísaného v obchodnom registri alebo inom verejnom registri.

Strana si môže zvoliť zástupcu na doručovanie.

Ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

15. Podľa § 111 ods. 1 až 3 CSP, do vlastných rúk sa doručuje tak, že adresát potvrdí prijatie písomnosti na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len „doručenka“); údaje v doručení sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Doručeníka je verejnou listinou. Do vlastných rúk sa doručujú písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a písomnosti, pri ktorých to nariadi súd. Ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

18. Právna úprava doručovania v civilnom súdnom konaní plní významnú funkciu, nakoľko súd môže konať a rozhodovať len vtedy, ak má riadne preukázané, že účastníci dostali všetky písomnosti, prijatie a znalosť ktorých je predpokladom ďalšieho postupu v konaní. Doručovanie ovplyvňuje skúmanie procesných podmienok základného konania, odvolacieho konania, ako aj konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak nebola písomnosť doručená správne, teda podľa predpisov upravujúcich

tento úkon, má to priamo za následok vadnosť, nezákonnosť doručenia, s ktorou vadou sú spojené závažné procesnoprávne dôsledky. V preskúmvanej veci ide o konanie vo veci starostlivosti o maloleté deti, ktoré je síce konaním mimosporovým, avšak aj na takéto konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, keďže Civilný mimosporový poriadok neupravuje konkrétny inštitút odlišným spôsobom (§ 2 ods. 1 CMP), na doručovanie sa preto primerane použijú ustanovenia CSP o postupe pri doručovaní (§ 105 - 116 CSP) písomnosti do vlastných rúk fyzickej osobe. Predvolanie na pojednávanie súd musí uskutočniť spôsobom ustanoveným zákonom. Odvolací súd pripomína, že základnými ústavnými princípmi tak sporového ako aj mimosporového konania je princíp ústnosti, priamosti a bezprostrednosti, ktoré sa prejavujú v prejednaní veci za prítomnosti účastníkov konania, spravidla na pojednávaní. Podľa § 33 CMP súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, ak tento zákon neustanovuje, že vec sa môže prejednať bez pojednávania. Na pojednávanie predvolá súd účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná; predvolanie sa doručuje tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

19. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (I.ÚS 62/1997, II.ÚS 26/1996). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, a ak by súd odmietol konať a rozhodnúť o podanom návrhu (žalobe) fyzickej alebo právnickej osoby (I.ÚS 35/1998). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I.ÚS 4/1994). Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, ale jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I.ÚS 26/1994). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (III.ÚS 7/2008).

20. Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie pochybil, keď vec prejednal a rozhodol za neprítomnosti otca, keďže tento nebol na pojednávanie riadne predvolaný a nedozvedel sa včas o pojednávaní v jeho veci. Z obsahu spisu je zrejmé, že otec uviedol súdu adresu na doručovanie W. XXX/X, S., ktorá je zároveň adresou jeho trvalého pobytu. Na tejto adrese otec riadne aj preberal zásielky, až na jednu a to podanie matky zo dňa 21.08.2020 spolu s prílohami, ktorá zásielka sa vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote. Ani uvedená skutočnosť a to ani v spojení s vyjadrením otca, predneseným v tejto súvislosti na pojednávaní dňa 14.09.2020, nezdôvodňuje odvolateľom vytýkaný postup súdu prvej inštancie v súvislosti s predvolávaním otca na ďalšie pojednávanie. Podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančný súd chybné považoval vyjadrenie otca, že býva v I. na G. XX, za oznámenie zmeny adresy na doručovanie, hoci zo samotného obsahu tohto otcovho vyjadrenia takýto záver nevyplýva. Otec vyjadrením, že podanie matky „neobdržal z dôvodu, že sa nezdržiava na doručovacej adrese, býva v I. na G. XX“ iba oznámil, že býva na inej adrese než je jeho adresa na doručovanie (ktorou naďalej zostáva jeho trvalý pobyt W. XXX/X, S.). V súvislosti s postupom pri doručovaní Civilný sporový poriadok nastolil zásadu, že každý adresát je zodpovedný za evidovanú adresu v príslušnom registri a tým aj za ochranu svojich vlastných záujmov a je preto povinný zabezpečiť si prijímanie písomností na evidovanej adrese bez ohľadu na to, na akej adrese sa skutočne zdržuje. Súd mal preto otca naďalej predvolávať z adresy na doručovanie, ktorú v konaní uviedol. Ak si aj súd prvej inštancie citované vyjadrenie otca nesprávne vyložil a doručoval mu na novú adresu uvádzanú otcom, na ktorej zrejme predpokladal, že bude zásielky preberať, nesprávnosť svojho záveru musel zistiť minimálne v okamihu, kedy sa vrátila zásielka z tejto adresy nedoručená s poznámkou „adresát neznámy“, kedy súd nemal žiadny dôvod považovať doručenie predvolanie za vykázané. Jedine v prípade, ak by bol otec predvolávaný z adresy na doručovanie, ktorou je adresa jeho trvalého pobytu a zásielka by nebola prevzatá, mohla byť použitá fikcia doručenia podľa § 111 ods. 3 CSP.

21. Pokiaľ potom otec v odvolaní vytýkal prvoinštančnému súdu, že mu znemožnil účasť na pojednávaní dňa 14.12.2020 z dôvodu, že nebol na toto pojednávanie riadne predvolaný, odvolací súd mu musel dať za pravdu. Tým, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade so zákonom, vylúčil otca z realizácie

jeho ústavných procesných práv a to účasti na pojednávaní s možnosťou navrhnúť dôkazy, vyjadriť sa k nim ako aj k ďalším skutočnostiam v konaní (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 69/2008).

22. Z vyššie opísaného bolo teda treba uzavrieť, že konanie pred súdom prvej inštancie bolo postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie, otec nebol na pojednávanie riadne predvolaný a takto mu súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nebolo možné v konaní pred odvolacím súdom napraviť. Preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec podľa 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

23. Povinnosťou súdu prvej inštancie, viazaného právnym názorom odvolacieho súdu, tak bude v ďalšom konaní umožniť účastníkom, teda aj otcovi maloletých, účasť na pojednávaní a následne vo veci opätovne rozhodnúť. Pri vykonávaní dokazovania bude súd prvej inštancie prihliadať aj na nové skutkové tvrdenia uvádzané otcom v odvolaní (týkajúce sa jeho väzobného stíhania od 24.11.2020, ktoré okrem iného tiež môžu mať vplyv na doručovanie zásielok a uplatňovanie ďalších práv účastníka v konaní). Odvolací súd pripomína, že vzhľadom na povahu konania je súd povinný zistiť skutočný stav vecí a za týmto účelom vykonať aj také dôkazy, ktoré účastníci nenavrhli. Úlohou súdu prvej inštancie preto s prihliadnutím k argumentácii otca, predostretej v odvolacom konaní, bude preveriť všetky okolnosti prípadu tak, aby získal dostatočný podklad pre rozhodnutie o návrhu otca, vykonané dôkazy súd vyhodnotí jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach, vec náležite právne posúdi a opätovne vo veci rozhodne, pričom svoj právny záver náležite zdôvodní tak, aby rozhodnutie bolo presvedčivé a dávalo odpoveď na špecifické námietky účastníkov. V novom rozhodnutí prvoinštančný súd rozhodne i o trovách tohto (prvoinštančného i odvolacieho) konania v zmysle 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

24. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).